

Marjan Golobič

Grad, Leeming: Slovensko-angleški slovar

Dočakali smo tako nestrpno pričakovani novi "veliki" Slovensko-angleški slovar. Takoj smo opazili, da je v novi verziji pridevnik "veliki" izostal, in to po pravici. Slovar, ki ga imamo pred seboj, je popravljena in prečiščena verzija "starega" Gradovega Velikega slovensko-angleškega slovarja. Čiščenje je opravil Henry Leeming. Ker je angleščina njegov materni jezik, se je lotil le angleškega dela tega leksikografskega dela, slovenski del pa je ostal nespremenjen, čeprav bi se tudi v njem dalo marsikaj spremeniti, očistiti, izboljšati, dodati.

Obstaja malo znan seznam popravkov "starega" Gradovega slovarja, ki ga je DZTPS izdal aprila 1984, sestavil pa ga je Stanko Klinar s pomočjo Margaret Davis in avtorja tega članka. Kompilacija, ki je na žalost brez naslova, vsebuje okrog 1300 popravkov, vendar to ne pomeni, da so v njej prav vse spremembe, ki bi bile potrebne. Pričakovati je bilo, da bo Leeming upošteval ta dokaj obsežen seznam napak in popravkov. Na žalost se iz razlogov, ki jih ne poznamo, to ni zgodilo. Največkrat je Leeming napake popravil po svoje, tako da se popravki pogosto razlikujejo od tistih, ki jih je predlagal Klinar. Leeming je spregledal tudi nekaj napak, ki jih je Klinar popravil. Pod geslom **medtem** najdemo v Gradovem slovarju: Kje boš ti medtem? Where shall you be by that time? Klinar je angleški prevod popravil v "Where will you be in meantime?", Leeming pa to spremeni v "Where will you be meanwhile?". Prav tako Klinar v geslu **meja** "to draw border" popravi v "to draw a border", Leeming pa v "to draw a boundary". Seveda so tako Klinarjevi kot Leemingovi popravki sprejemljivi. Vseeno pa bi Leeming lahko s pridom uporabil Klinarjeve popravke, saj se mu včasih izmuzne kakšen neustrezen angleški prevod, največkrat zaradi njegovega pomanjkljivega poznavanja slovenščine. Geslo **na potovanju**, ki ga Klinar iz "in travelling" popravi v "on a journey", pri Leemingu ostane

nespremenjeno. Enako je z geslom **medeninast**. Klinar je medeninasta posoda - "brass" popravil v "brassware", Leeming pa je napako spregledal.

Opazili pa smo vsaj eno napako v Klinarjevih popravkih, in sicer pod geslom **odpadek**. Grad prevaja "Odlaganje odpadkov (tukaj) prepovedano!" s "Shoot no rubbish here!". Klinarjeva verzija je presenetljiva: "No tipping!".

Seveda je najpomembnejši očitke, ki ga lahko izrečemo "novemu" Gradovemu slovarju, popolnoma neobdelan izhodiščni slovenski del. Tu bi se dalo še veliko izboljšati, dodati in izpustiti. Oglejmo si samo geslo **adjustirati**: to adjust ≈ spor; to "adjust the quarrel" ≈ si kravato "to adjust one's tie". Sicer Leeming preoblikuje geslo tako, da spremeni "to adjust the quarrel" v "to settle a quarrel" in "to adjust one's tie" v "to fix all to adjust one's tie", toda prepričan sem, da si noben Slovenec ne "adjustira" kravate, ampak si jo "popravi", in tudi spori se ne "adjustirajo", ampak se "poravnajo". To geslo bi torej lahko mirne duše izpustili, prav tako tudi **majoriteta**, **majoriteten**, **milenarioj** itd. Po drugi strani pa noben slovar ne navaja aktualne terminologije, kot je "kotacija", "subjektivnost", "objekt". Tudi s prevodi nekaterih tujk si prevajalec ne more kdove koliko pomagati. Pod **konvertibilen** bi slovar lahko navedel vsaj, da je konvertibilna valuta "hard currency", in naprej, da v slovenščini "konstruktor" pomeni predvsem "designer" in ne "constructor".

V okviru posameznega gesla se večkrat primeri, da se prevodi ponavljajo. Pod geslom **srce** najdemo "srce trgajoč", "to človeku trga srce", "trga se mi srce" in "človeku se trga srce". Vsi ti primeri so vsak zase prevedeni v angleščino. Jasno je, da bi lahko vse štiri skržili samo na dva.

Na koncu lahko ugotovimo, da je novi Slovensko-angleški slovar sicer precejšen korak naprej v primerjavi s "starim" Velikim

slovensko-angleškimi slovarjem, ne zadovoljuje pa potreb današnjega slovenskega uporabnika angleškega jezika. Zdaj, ko Slovenija "vstopa v Evropo", se bodo slovenski leksikografi morali še krepko potruditi in si pridobiti precej dodat-

nega znanja in slovaropisnih veščin, da bodo dosegli raven slovarskih izdelkov kake moderne evropske leksikografske hiše, kakršna je na primer Robert-Collins.

OBJAVLJENO V MANAGERJU

Strokovni sodelavec, ne prevajalec

MANAGER, št. 6/91

"Prišla sem v Iskro kot prevajalka in sem imela to srečo, da so me že v začetku 'porinili' naravnost v komercialno in me niso osamili kot golega prevajalca, kar se žal v naših podjetjih prepogosto dogaja. To poznam iz lastnih izkušenj. Vem, kako ravnajo s prevajalci v našem gospodarstvu. S tem delamo sebi največjo škodo, ker samo prevajalec, ki ga gospodarstvo sprejme kot enakovrednega sodelavca pri oblikovanju zunanjetrgovinskih poslov, da ne rečem pri oblikovanju zunanjetrgovinske pogodbe, pogodbe o sodelovanju in medsebojnih stikih, samo tak prevajalec lahko res da od sebe vse svoje znanje, ker pozna problematiko."

Lidija Šega, ki je bila letos izvoljena za predsednico Društva znanstvenih in tehniških prevajalcev Slovenije (DZTPS), govori hitro, razločno, samozavestno - a ne napadljivo - in brez obotavljanja, kot govori človek, ki je prišel do določenih ugotovitev in sklepov, potem ko so dolgoletne izkušnje in vsakdanje delo potrdili, kar je bilo morda na začetku le zamisel, domneva ali prizadevanje.

PREČRTANI "PREVAJALEC"

Pogovarjala sva se o vlogi prevajalca in tolmača v gospodarstvu, v podjetjih in na drugih tehniških in znanstvenih področjih, še posebej o vlogi prevajalca pri sklepanju poslovnih pogodb. Leta 1988 je Lidija Šega na simpoziju delegatov hrvaške in slovenske zveze

znanstvenih in tehniških prevajalcev v Portorožu zbudila veliko pozornost s svojim referatom na to temo. Njen referat obsega kakih petnajst strani z nekaj diagrami, vendar pomeni korak naprej v slovenski prevajalski misli in praksi in se ujema z najboljšimi in najuspešnejšimi izkušnjami ustvarjalnega prevajalstva v razvitih državah.

